Schuldenlast en detentie

Charlotte Claeyssens, Valérie Mont, Stéphanie Brancart
Inspecteurs maatschappelijk werk – CPSD
13 oktober 2026

PSD
NEED TO KNOW

- = psychosociale dienst
- Multidisciplinaire dienst binnen de gevangenissen
- Ressorteert onder FOD Justitie

PSD heeft een **expertise**opdracht

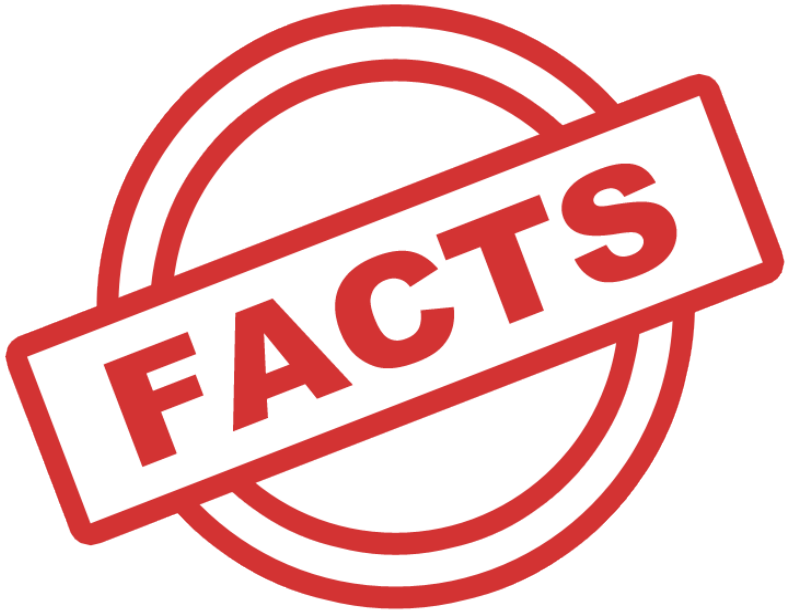
de hulp-en dienstverlening aan gedetineerden is een taak van de diensten van de Vlaamse Gemeenschap

De PSD heeft 4 wettelijk vastgelegde opdrachten:

- Onthaal
- Penitentiaire begeleiding
- Adviesverlening
- Meewerken aan rechtsconforme, veilige en humane strafuitvoering

Let's

TALK ABOUT MONEY

- Rol van het financiële bij de totstandkoming van de feiten (vaak motief)
- bijna elke gedetineerde heeft financiële problemen/zorgen/schulden
- Het financiële heeft een grote impact op de betrokken gedetineerde én het opvangmilieu

Onthaal

- Voorstelling en rolverduidelijking
- Praktische problemen
- Sociaal administratieve situatie
- Voorstelling/doorverwijzing andere diensten
- Wegwijs maken in de gevangenis
- Luisterend oor – opvang
- Crisisinterventie

Rol PSD tijdens onthaalfase

- **BEVRAGEN**

  zijn er schulden?

  Aard? Omvang?

  Zijn er lopende financiële begeleidingen?

- **ADVISEREN** detentieattesten overmaken

- **SENSIBILISEREN** in kaart laten brengen m.o.o. postpenitentiaire aanpak

✓ **DOORVERWIJZEN:** naar bevoegde diensten (intra en later extramuros)

✗ schulden in kaart brengen (afbetalingsplannen)

✗ schuldeisers proactief contacteren

- Focus op vrijheidsberoving en opsluitingsdossier
- Het financiële is niet altijd prioriteit
- Men heeft niet altijd zicht op de ware omvang en de oorzaak

adviesverlening

- Voorbereiden terugkeer samenleving
- Risico-inschatting
- Aandacht voor sterktes en pijnpunten
  - opvang
  - dagbesteding
  - financieel
  - (financiële) begeleiding

Rol PSD

- **FOCUS OP BURGERLIJKE PARTIJEN** want is een wettelijke tegenindicatie
- meest aangewezen begeleiding **TOELICHTEN EN MOTIVEREN**
- **CONTACTEN LEGGEN EN AFSTEMMEN** met eerdere begeleiders
- **HET NODIGE DOEN M.B.T. UITGAANSVERGUNNING** (intake)

- Focus op invrijheidstelling
- Financiële begeleiding moeilijk uit te werken wegens gebrek aan inkomen
- niet altijd zicht op de ware omvang en de oorzaak
- De vraag is groter dan het aanbod (OCMW, CAW)
- Het financiële is niet altijd prioriteit
- Impact voor entourage bij domicilering!

